

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE KRING "DE PLATE"

Vormings- en Ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.
Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE

het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3394 en nr. 3395.

Hoofdredacteur : O. VILAIN
Rogierlaan 38, bus 11
8400 OOSTENDE

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.
13e jaargang, nr. 5-8, mei - augustus 1984.

INHOUDSTAFEL VAN DIT NUMMER ZIE LAATSTE BLADZIJDE

MEI - ACTIVITEIT

1. NAMIDDAGVOORDRACHT

Het bestuur van de OOSTENDSE HEEMKUNDIGE KRING "DE PLATE" heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden die opzien tegen een verplaatsing 's avonds, uit te nodigen op een voordracht met quiz die doorgaat op

Woensdag 9 mei 1984 om 15.00 uur

Plaats : Conferentiezaal van VVF. Oostende, Dr. L. Colensstraat 6, Oostende

Het Onderwerp : HET OOSTENDS DIALECT

De spreker : De Heer Roland Desnerck.

Dank zij ons geacht medelid Roland Desnerck, taalleraar, liep er in 1972 een Oostends woordenboek van stapel. Na 18 jaar werk kon hij een door veel Oostendenaars, taalgeleerden en volkskundigen lang gekoesterde droom, in vervulling laten gaan. Sedert het verschijnen van zijn boek is Roland Desnerck noest blijven doorspeuren in de rijke bodem van Oostende's taaltuin. Het resultaat hiervan publiceerde hij als aanvulling van de tweede uitgave van zijn boek. Over de sierlijke en minder sierlijke termen van het rijke Oostendse taaleigen brengt hij ons in deze namiddagvoordracht een brede waaier. Aan de voordracht is een Oostendse taalquiz verbonden, waaraan enkel typische Oostendse prijzen verbonden zijn.

Een door en door Oostendse namiddag die geen enkele Oostendenaar van de derde leeftijd, aangespoeld of niet, mag missen. Zoals altijd is de toegang vrij en kosteloos en zijn ook niet leden hartelijk welkom.

OPGELET : Het gaat hier wel om een namiddagvoordracht !

J.B. DREESEN

MEI - ACTIVITEIT

2. KEN UW STAD. BEZOEK AAN DE SINT-SEBASTIAANSGILDE

Het Bestuur van de Oostendse Heemkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen voor een bezoek aan de SINT-SEBASTIAANSGILDE.

Dit bezoek gaat door op zaterdag 19 mei 1984 om 14.30u, en wordt geleid door de heer Omer Vilain, Stadsbibliothecaris, ondervoorzitter van "De Plate" en Sire 1966 van de Sint-Sebastiaansgilde.

Plaats van bijeenkomst, Leffingestraat 2 (aan het hoofdgebouw van de Sint-Sebastiaansgilde).

MEI - ACTIVITEIT

3. DIAVOORDRACHT

Het Bestuur van de Oostendse Heemkundige Kring "De Plate" heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen tot een DIAVOORDRACHT die doorgaat op

Donderdag 24 mei 1984 om 20u30

in de conferentiezaal van de VVF Costende, Dr. Colensstraat, 6, Oostende.

Het onderwerp : SINTE-GODELIEVE IN DE VOLKSVERERING. 1070-1970

De spreker : De heer A. LOWYCK

1984 is het Godelievejaar. Alles staat dit jaar in onze contreyen, in het teken van deze volksheilige die in 1084 werd heilig verklaard. Gistel bereidt grote feesten voor waarop de Koning en de Koningin verwacht worden. Op onze Oostendse Sinte-Godelieve-parochie is een uitgebreid programma van de feestelijkheden voorzien. In dit gewestelijke feestroes konden wij als Heemkundige Kring niet achterwege blijven. We deden dan ook beroep op een heemkundige met reputatie, Legeralmoezenier A. Lowyck, een Godelieve-kenner met naam om ons uit de doeken te doen hoe dat nu eigenlijk zit met Sinte-Godelieve, haar afkomst, haar leven en de volksverering die haar wordt toegemeten. Op zijn vele reizen doorheen Frans-Vlaanderen, naar WIERRE-EFFROIE (geboorteplaats van Sinte-Godelieve, een plaats in de buurt van Boulogne) maakte de heer Lowyck, een reeks mooie dia's die hij op deze avond zal gebruiken om zijn voordracht te illustreren. Een voordracht die U niet moogt missen, een waarop iedereen welkom is. Zoals altijd is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden.

J.B. DREESSEN

JUNI - ACTIVITEIT

Naar OOSTLAND willen wij rijden ... Studiereis naar THORN, MAASEIK, en BOKRIJK.

De Oostendse Heemkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen tot de jaarlijkse studiereis die om reden van DE EUROPESE VERKIEZINGEN plaats vindt op Zondag 24 juni en ons over THORN, en MAASEIK naar de Westvlaamse Afdeling van het Openluchtmuseum in BOKRIJK voert.

Wij stellen, diegenen die dit wensen, voor 's middags de eigen knapzak aan te spreken in café De Beurs. Zij die het uitgebreider wensen kunnen terecht in het Hotel-restaurant VAN EYCK (prijs voor de menu + 500 F.). 's Avonds zouden we dan het avondmaal gebruiken in Sint Gummarus, BOKRIJK. We starten om 8 uur stipt voor het lokaal van VVF Oostende, Dr. Colensstraat, 6, Oostende. Over Brugge, Gent, Antwerpen, Kwaadmechelen, bollen we Limburg binnen en slaan tussen Kessenich en Geistingen af om even de grens over te wippen voor een kort bezoek aan het witte stadje THORN. De schoonheid van dit oord van onveranderlijke rust wordt alom geroemd.

Ons oponthoud zal er echter kort zijn, we stappen in en trekken zuidwaarts de grens weer over naar MAASEIK waar we op de Grote Markt, een der mooiste van België, stoppen. Iedereen krijgt hier zijn lieve vrijheid terug en de nodige tijd om de inwendige mens te versterken.

Dit kan op de volgende manier :

- a. Voor de knapzakkers in Café De Beurs, bij een VVF lid, de heer DANIELS ;
- b. Voor diegenen die het uitgebreider willen doen in het Hotel Restaurant Van Eyck.

Om 14.00 uur slaan we terug verzamelen voor een kort bezoek aan het Apothekersmuseum (de oudste apotheek van ons land) en het Stedelijk Museum.

Om 14.30 uur stappen we op de bus en gaat het in vlugge vaart door de Limburgse mijnstreek naar BOKRIJK, waar we de afdeling West-Vlaanderen bezoeken.

Dorstig en uitgehongerd vallen we omstreeks 18 uur de afspanning Sint Gummarus binnen, waar we al het nodige vinden om aan de omstandigheden het hoofd te bieden. Omstreeks 20.00 uur nemen we afscheid om rond 23.00 uur terug thuis te zijn.

Inschrijving door storting van 400 F. op rekening 000-0507753-55. In deze prijs is begrepen, de busreis, de toegangsprijs in groepsverband tot het Apothekersmuseum in Maaseik en het Openluchtmuseum in Bokrijk.

Gelieve bij uw inschrijving te vermelden : WENS of WENS NIET DEEL TE NEMEN AAN HET AVONDMAAL.

De prijs voor het avondmaal, is ter plaatse te betalen. Het aantal plaatsen is beperkt tot 54. Er wordt een brochure gemaakt voor deze reis. Uiterste datum van inschrijving, Vrijdag 8 JUNI 1984.

Elk zegge het voort.

J.B. DREESEN

PETITE HISTOIRE DE LA REINE DES PLAGES

Onder deze titel wijdt D.L. in de 'B-Revue' (n° 259, maart 1984) van de N.M.B.S. een artikel aan Oostende.

Enkele ondertitels :

- Moutons et poissons
- Une certaine renommée
- Quelques corsaires fameux (Jacobsen, Van Maestricht, de Moor)
- La Compagnie des Indes (1724)
- Les premiers bains de mer
- La reine des plages
- Aujourd'hui

W. VERLONJE

MEI 1942

Donderdag 7
(vervolg)

Slachtoffers

5 doden, 2 zwaar gekwetsten en 10 lichtgekwetsten maken de balans uit van dit bombardement. De lijst volgt hier onder :

Dooden:

1. Feys August, Coupurestraat 12
2. Versluys Lydie, Coupurestraat 14
3. Schalendrijn Victor idem
4. Schalendrijn Marie Louise idem
5. Schalendrijn Monique idem

Zwaar gekwetsten

1. Belpaeme Blanche, Nukkerstraat 34, in- en uitwendige kneuzingen
2. Derynck Sylvie, rechterknoezelbreuk gepaard met groote wonde

Licht gekwetsten

1. Verdonck Helena, Nukkerstraat 54 - Hoofdwonde
2. Devriendt Simonne, Nijverheidstraat 27 - linkerboet ontwricht, nagel van rechterteen uitgerukt, licht gekneust over gansch het lichaam.
3. Marvoudt Alex, Opex - slag in de lenden, kneuzingen aan het hoofd
4. Coeneye Albert, Nijverheidstraat 27 - rechter elleboog gekneust
5. Coeneye Jacqueline idem , beide voeten licht gekneust
6. Coeneye Nora idem , lichte kwetsuren over gansch het lichaam
7. 4 kinderen Lesaffre, kwamen als bij wonder, slechts licht gekneust van onder het puin gekropen
8. Kimpe Valera, (echtg. Seys Fernand) Coupurestraat 18 - hoofdwonde
9. Seys Fernand - rechterarm gewond
10. Seys Esther-Lisette, Coupurestraat 18 - gekneust over gansch het lichaam

Zondag 31

Om 11u55 werd luchtdoelartillerie gericht op jachtvliegtuigen die de gasketel op Mariakerke met machinegeweer bestookten. Enkele omliggende huizen werden beschadigd, o.a. 39, 41, 43, 45 ; Vredestraat, slechts stoffelijke schade werd berckkend

JUNI 1942

Dinsdag 2

Afweergeschut om 14u45 zonder gevolg

Vrijdag 5

centrale, slechts stoffelijke

Om 15u15 trad het afweergeschut in derking. Een zeshoekig bommen werden uitgeworpen rond de elektrische schade valt aangestipt te worden. Meer uitgebreid rapport in de L.B. Bredene.

Aan den Overkant van de vaart, dus op grondgebied Oostende viel een bom en een blindganger, de eerste vernielde het pakhuis van Van Huele op de Steenweg, stoffelijke schade.

Verder niets bijzonders meer te melden.

JULI 1942

Dinsdag 21

Jachtvliegers overvliegen de stad en vuurden met boordwapens. Verkenners werden uitgezonden, doch er valt niets te melden.

Verder afweergeschut

AUGUSTUS 1942

Zaterdag 29

Afweergeschut van 1 uur tot 3 uur.

Om 11u27 trad het afweergeschut in werking op een formatie vliegers die hun bommen lieten vallen boven stad. De bommen kwamen terecht op de wijken Hazegras en Opex.

Op het Hazegras werden zeven bomtrechters aangetroffen en wel op volgende plaatsen :

Voor de kazerne op de Smet de Naeyerlaan tusschen de tramlijnen, die gansch verwrongen werden, waren twee bommen gevallen, die een brede put gemaakt hadden, welke het verkeer gedurende de eerste dagen sterk belemmerde.

Voor het standbeeld viel een bom en achter het standbeeld waardoor het van zijn voetstuk geworpen werd.

Aan den ingang van het bosch op het zuidelijk voetpad vonden we twee bomtrechters.

Langs de Slachthuiskaaï op 200 meter ten zuiden van de Smet de Naeyerlaan werd eveneens een brede bomtrechter aangetroffen.

Als bij wonder zijn noch doden, noch gekwetsten onder de burgers te betreuren :

Verder werken bommen geworpen aan de Marineschool en Voorhaven in het Spergebied.

Op de woonwijk Opex kwamen twee bommen terecht, de eerste in de Stokerstraat naast het klooster der Meissescholl. De tweede bom kwam terecht tusschen de huizen nummers 44 en 50 waardoor de achterkant geschadigd werd.

(vervolgt)

MONUMENTEN, BEELDEN & GEDENKPLATEN TE OOSTENDE. XIX :

Het memoriaal LEON RINSKOPF in het Koninklijk Muziekconservatorium

Over de figuur van dirigent & muziekschooldirecteur Léon RINSKOPF (Gent, 1862 - Deauville, 1915), kunnen we betrekkelijk kort zijn : de figuur van de onvolprezen musicus kwam destijds uitvoerig aan bod in onze reeks "Oostendse muziek-geschiedenis" (De Plate, jg. 1982).

Het memoriaal, een bronzen bas-reliëf, dat nu in de inkomhall van het kon. muziekconservatorium in de Romestraat hangt, is een werkstuk van de eclectische beeldhouwer Pierre THEUNIS (Antwerpen, 1 mei 1883 - Schaarbeek 1950).

THEUNIS had gestudeerd aan de Brusselse Academie bij Charles VAN DER STAPPEN & Julien DILLENS.

Hij genoot vooral bekendheid met zijn kleinbronzen en met zijn ontwerpen voor plaquettes, penningen en medailles. Uit zijn grote oeuvre noemen we o.a. "Comité provincial du Brabant. Colonie d'enfants débiles", "Oeuvre de l'habillement des orphelins de nos soldats, 1917", "VIIe Olympiade, Anvers 1920", "Dinah Bulcke" enz...

Het monument was een realisatie van een "Rinskopf-comité" dat via concerten, schenkingen ... de nodige fondsen voor een memoriaal van de tijdens W.O. I in Frankrijk gestorven meester verzamelde.

Niemand minder dan toondichter Camille Saint-Saëns was erevoorzitter van dit comité.

Op zondag 18 september 1921 werd het memoriaal plechtig onthuld in het Kursaal, in tegenwoordigheid van familieleden van de dirigent. Tijdens de plechtigheid werden composities van RINSKOPF ten gehore gebracht.

Een naakte muze, gezeten te midden het gebladerte, met een zedige draperie over buik en dijen, vraagt de aandacht voor het ronde portretmedaillon van de meester. De bijbehorende tekst luidt :

A
LEON
RINSKOPF
1862 - 1915
CHEF D'ORCHESTRE
DE 1891 A 1914

SES AMIS
SES ADMIRATEURS

Met de afbraak van het Kursaal tijdens W.O. II verhuisde het memoriaal naar het muziekconservatorium.

U vindt er een afbeelding van in "De Plate" 82/125.

N. HOSTYN

ERRATA

Op p. 9 van het aprilnummer van "De Plate" lezen we in het "Oorlogsdagboek 1940-1945" bij de gekwetsten de naam GHESY. Dit moest zijn : GHAYE. Tevens was er nog een derde gekwetste in die familie, nl. Jacques GHAYE, toen 10 dagen oud.

OOSTENDSE PORSELEINKAARTEN IN BEZIT VAN "DE PLATE"

In "Ostendiana IV" (1982) wijdde Omer VILAIN een belangrijk artikel aan de Oostendse porseleinkaarten, die een nuttige iconografische bron van het 19de eeuwse Oostende blijken te zijn.

Daarin zinspeelde hij op het bestaan van een collectie Oostendse porseleinkaarten bij "De Plate".

Hieronder de complete lijst van porseleinkaarten in de verzamelingen van "De Plate" :

TRANSPORT

1. Ferd. DEKEUKELAERE / CONDUCTEUR DES MESSAGERIES J.B. VAN GENDT & CIE.
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
met voorstelling van een met vier paarden bespannen diligence.

BADEN

2. SOCIETE DES BAIGNOIRES RAYEES & JAUNES / OSTENDE / PORTANT LE LION BLANC DE N° 1 A 33 / SOUS LA DIRECTION DE P. LUS & COMPIE
Lith. Daveluy, Bruges.

MUZIEK

3. THABERT VIOLONNISTE / RUE DU LAIT BATTU N° 2 / OSTENDE DONNE DES LECONS DE MUSIQUE ET DE VIOLON
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
randdecoratie met muzikale motieven.
4. VAN ISEGHEM / PROFESSEUR DE PIANO ET DE MUSIQUE / RUE DES BOIS N° 27 / PRES L'EGLISE DE ST. WALBURGE A BRUGES
rocailledecoratie in de randen ; in het midden een pianolesscène. (2 exempl.)

HANDELSZAKEN

5. H. PANNIER / CHAUDRONNIER-POÉLIER / RUE DE LA CHAPELLE N° 52 / OSTENDE
Afbeeldingen van kachels en kookpotten.
6. A L'AFRICAIN PARFUMERIE ORIENTALES ET DE PARIS / BROSSERIE ET GANTERIE / RUE DES CAPUCINS EN FACE LE JARDIN DU ROI / OSTENDE
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Rankwerk met bovenaan in het midden een buste van een baardige man met tulband op het hoofd. Vlaggen met maansikkels in de vlagvelden zijn in de decoratie verwerkt.
7. MAGASIN DE PARFUMERIE / SAVONS ET BROSSERIE / ANGLAIS ET FRANÇAIS / CHARLES BÖLCKE / COIFFEUR / RUE DE LA CHAPELLE 49 / OSTENDE
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Rocaille, putti en bustefiguren.
8. DEPOT D'HUITRES FRAICHES ET D'HOMARDS / ROSALIE DE SMET / RUE DE LA CHAPELLE 16 / OSTENDE
Lith. Daveluy, Bruges.
Afbeeldingen van kreeften, vis, krabben en tonnetjes.
9. H.S. GOLDBER / 25. RUE DU QUAI / HAMS & BACON CHEESE & EARTHENWARE
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
10. PAVILLON ROYAL TENU PAR J. HAMERS / DIGUE DE MER / OSTENDE / CARTE D'ABONNEMENT DES BAINS CHAUDS D'EAU DE MER
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Voorstelling van 2 in kuipbaden gelegen personen.

Bibl. Alexis VERBOUWE, Iconografie der gemeenten van West-Vlaanderen.

3. Iconografie van het arrondissement Oostende, Brussel, s.d.,
p. 90, nr. 451.

11. MAISON DE CHINOISERIES / RUE DES CAPUCINS / EN FACE LE JARDIN DES PRINCES
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
decoratie in chinoiserie.
12. SALON DE CONSOMMATION / TIENT TOUTES SORTES DE SIROPS ET RAFFRAICHISSEMENTS/
J.M. NOPPENY WARRINNIER / PATISSIER-CONFISEUR / RUE LONGUE N° 68 /
OSTENDE
decoratie met rocailliemotieven in de randen. (2 exemplaren)
13. MAISON ANGLAIS / FRANCAIS - ALLEMAND - BELGE / RUE DE LA CHAPELLE, n° 5 /
RENARD / OSTENDE
Lith. de Dedrie - Tomson, Bruxelles.
14. MAGASIN DE QUINCAILLERIE / Me RIMBAUX / RUE DE LA CHAPELLE / OSTENDE
Lith. Royale Daveluy.
decoratie : calligrafische lijnen en banderollen. (2 exemplaren)
15. DEPOT DE BOTTES ET SOULIERS / Me RENARD / PLACE D'ARMES N° 15 / OSTENDE
Lith. Daveluy, Bruges.
16. MAISON DE CHAPELLERIE / A. RINBAUX-RAYEZ / FOURNISSEUR DE LA FAMILLE
ROYALE & DU PRINCE DE SAXE-COBOURG / 17 RUE DE LA CHAPELLE / OSTENDE
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Versiering met rankwerk en bovenaan het wapenschild van België.
17. ROYON-HERTOGHE / MAGASIN D'EPICERIES & FRUITS / FOURNISSEUR DE LA COUR /
RUE DE LA CHAPELLE N° 97 / OSTENDE
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
decoratie met wijnranken.
18. MELLE SCORSSERY / MARCHANDE DE TOILES / LINGE DE TABLE DAMAS BATISTE /
N° 15 RUE DE LA CHAPELLE / OSTENDE
Lith. Daveluy, Bruges. (2 exemplaren)
19. LES SOEURS VAN CUYL / 65, RUE DU QUAI. OSTENDE / MAGASIN D'EPICERIES, VINS,
LIQUEURS, SAUCES, MARINADES, ETC.
(ook nog Engelse versie van de tekst)
Impr. de J. Elleboudt. Ostende.
20. PLACE D'ARMES / OSTENDE / J. VAN DER HEYDEN-SOMERS / FOURNISSEUR DE LA COUR
Winkel van meubels, behangpapier, spiegels en fantasieartikelen.
randdecoratie in eikeloof met centraal : het wapenschild van België.
(2 exemplaren)
21. MAGASIN DE QUINCAILLERIE / P. VERMEIRSCH-ANTONY / RUE DE LA CHAPELLE N° 37 /
OSTENDE
Daveluy, Lith. du roi, Bruges.
decoratie met sierstaven, blaadjes en rocailliemotieven.

HOTELS EN RESTAURANTS.

22. HOTEL D'ALLEMAGNE / OSTENDE / TENU PAR CLAEYS / EN FACE LA SORTIE DE LA STATION
Lith. De Lay
(E. DE LAY, Sint-Amandstraat 31, Brugge).
Afbeelding van spoorwagens met stoomlocomotief en het Hôtel d'Allemagne.
23. OSTENDE / AUG. STRACKE / HOTEL D'ALLEMAGNE
Verlag & Druck Kunstanstalt ROSENBLATT, Frankfurt am Main.
Een klimopblad met daarin een gezicht op Wapenplein en Stadhuis, met kiosk.
24. APPLETON'S SHIP HOTEL / OPPOSITE THE STEAM PACKETS / OSTEND ON THE QUAI N° 15
Daveluy Lith. du Roi, Bruges
Afbeelding van het hotel, de aanlegkaai en een raderstoomschip. (2 exempl.)
25. OPPOSITE THE RAIL-WAY STATION / BARBERS / HOTEL DU CHEMIN DE FER / RAILWAY HOTEL / OSTENDE / EN FACE DE LA STATION DU CHEMIN DE FER / CAFE-RESTAURANT
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Afbeelding van het station, de dokken en het hotel.
26. HOTEL DE LA COURONNE DE FRANCE / CAFE-RESTAURANT / LOUIS DE SCHEPPER / RUE DE LA CHAPELLE N° 39 / OSTENDE
met prijslijst voor de voornaamste gerechten.
Lith. Daveluy, Bruges.
27. E. DE VOS / HOTEL DE LA COUR IMPERIALE / RUE DE LA CHAPELLE / OSTENDE
Daveluy, Lith. du roi, Bruges.
Centraal : een ovaal medaillon met afbeelding van het hotel goud en zwart.
28. Idem als 27 / goud, zwart en blauw.
29. Idem als 27 / goud, zwart, blauw en groen.
30. HOTEL DE FLANDRE TENU PAR P. FONTAINE / RUE DE CHAT / OSTENDE /
Lith. Royale Daveluy, Bruges.
versiering met klimop en rocaille.
31. HOTEL DU GRAND CAFE / TENU PAR / C. SALZGEBER / PLACE D'ARMES N° 15 / OSTENDE
Lith. Daveluy, Bruges.
32. HOTEL KURSAAL & BEAU SITE / SPLENDID HOTEL / HOTEL CONTINENTAL / VILLE D'OSTENDE / GRANDS HOTELS DE 1° ORDRE / DIGUE DE MER (EN FACE LES BAINS) / 950 LITS / PROPRIET. : AUG. DECLERCK
(met afb. van de genoemde hotels).
33. HOTEL DU LION D'OR / TENU PAR / A. CNUUDE / PLACE D'ARMES N° 2 / OSTENDE
Daveluy, Lith. du Roy, Bruges.
Centraal : een gouden leeuw op blauwe grond. (2 exemplaren)
34. Idem als 33 maar groter en met randdecoraties.
35. HOTEL DE LA MAISON DE VILLE / TENU PAR DENYS-VERBAERE / PLACE D'ARMES
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
36. HOTEL ROYAL / RUE D'OUEST ET DE ST. SEBASTIEN / OSTENDE / PRES DE LA DIGUE DE MER / HOTEL ROYAL / RUE DES FRIPPIERS / BRUXELLES / AU CENTRE DE LA VILLE / TENUS PAR / VEUVE J. MOLENSCHOT
Daveluy, Lith. du Roi, Bruges.
Afbeelding van de hotels, bloemen en rankwerk.

37. Idem, maar zonder de randdecoraties.
38. A L'UNIVERS A OSTENDE / CAFE-RESTAURANT / RUE DES CAPUCINS, COIN DE LA RUE DU SINGE, PRES LA GRANDE PLACE
(met afbeelding van het gebouw)

GELEGENHEIDSDRUKWERK :

39. A MESSIEURS / LES / PRESIDENT ET MEMBRES / DE LA SOCIETE ROYALE / GUILLAUME TELL / (volgt een gelegenheidsversje) / OSTENDE 1er JANVIER 1856
Lith. Daveluy, Ostende.
40. SOUHAITS DE NOUVEL AN AUX ANCIENS FRERES D'ARMES DE L'EMPIRE FRANCAIS PAR LES TAMBOURS DE LA SOCIETE
(Daveluy, Lith. du Roi, Bruges).
Afbeelding van Sint-Helena, de Keizerlijke arend en links en rechts een soldaat-vaandeldrager uit het leger van Napoleon.
41. SOCIETE DES ANCIENS FRERES D'ARMES DE L'EMPIRE FRANCAIS
(Daveluy, Lith. du Roi, Bruges)
2 gekruiste Franse vlaggen en de Keizerlijke adelaar.

N. HOSTYN.

MAATSCHAPPIJ VERENIGDE AMBACHTEN.

Vanwege de gezusters SIMON (uitbaatsters van de onlangs verdwenen pittoreske tabakszaak in de Adolf Buylstraat) ontving de kring een belangrijke groepsfoto voorstellende de leden van de "Mij Verenigde Ambachten".
De opname dateert van 23 oktober 1910 en is gemaakt op de binnenkoer van het Grand Hotel Fontaine.
Deze mooie gift is momenteel te zien bij de "Aanwinsten"-Afdeling in het Heemkundig Museum.

G. V.

ENSORIANA.

(R. MERLIER & F. SAFIN-CRAHAY) : Van realisme tot expressionisme in de Belgische kunst (tentoonstellingscatalogus). Brussel-Waregem, 1982.
Catalogus van een tentoonstelling opgezet met werken uit de collectie van het Gemeentekrediet. Van ENSOR vinden we drie werken :

- "De vrouw met de bezem" (1880 ; houtskool ; 74 X 57 cm)
- "De gitarist of portret van Dario de Regoyos" (olie op doek ; 69 X 58 cm)
- "De antiquair of portret van Paul Buésó" (olie op doek ; 85 X 43 cm).

N. HOSTYN.

SERRUYS, Jean Hubert

1. ° 1787 + 1850
2. Vader : Jean Baptiste
3. Moeder : Marguerite Maertens
4. Echtgenote : Charlotte Vanderheyden (1795-1872)
5. Beroep : advocaat
6. Gemeenteraad 1836-45

SOYER, César

1. ° Doornik 5 jan. 1833 + Oostende 20 nov. 1907
2. Vader : Christophe Charles Joseph
3. Moeder : Amélie Josèphe Daudenart
4. Echtg. : 1. Clémence Marie Le Louchier (gescheiden)
2. Angélique Charlotte Bachelet
5. Beroep : generaal majoor
6. pol. strekking : liberaal
7. pol. loopbaan : gem. raad 1900-1907
- 1.2.3.4.5. / overlijdensakte

STRACKE, Auguste

1. ° Nauwburg 28 jan. 1846 + 24.9.1935 Oostende
2. Vader : Jean
3. Moeder : Marguérite Gransshof
4. Echtg. : Anne Rau Oost. 5/6/1869
5. Beroep : hotelier
stichter van internationaal syndicaat van de hoteliers
6. Pol. strekking : liberaal
7. Pol. loopbaan : 1904-1911
- 1.2.3.4.5. / huwelijksakte
- Lit. G. Billiet, August Stracké, in De Plate, 1982-1983
Portretfoto's in Stadsarchief

STRUYS, Felix Alois Marie Josephe Antoine Ghislain

1. ° Ieper 14 okt. 1871
2. Vader : Alois Josephe Désiré
3. Moeder : Marie Anna Ghislène Broers
4. Echtg. : Henriette de Bieberstein Roermond 28/1/1897
6. Pol. strekking : katholiek
7. Pol. loopbaan : Senaat 1912-1914
Gemeenteraad Ieper 1911-1921
- 1.2.3.4. / R. Devulder ° p. 1824

(vervolgt)

W. MAERVOET

RAYMOND KAMMERER, EEN 19de EEUWSE UURWERKMAKER TE OOSTENDE.

Op gebied van de klokkenbouw heeft Oostende steeds een onbeduidende rol gehad. Dit bleek ondermeer ook uit de lijsten met namen van Vlaamse uurwerkmakers, destijds door het tijdschrift "Ons Heem" afgedrukt.

Eén Oostendse figuur is in dat verband echter toch even het vermelden waard, namelijk uurwerkmaker Raymond KAMMERER.

Raymond KAMMERER werd op 4 augustus 1822 te Schonenbach in het toenmalige Groothertogdom Baden geboren.

Op 18 mei 1848 huwde hij te Oostende met Elisabeth-Françoise YSENGRIN (°Oostende, 5 mei 1823), dochter van François-Joseph YSENGRIN (Oostende, 1795-1869) & Isabelle-Joséphine VAN ISEGHEM (Oostende, 1800-1880).

Ze hadden 6 kinderen, allen te Oostende geboren : Léonie (° 7 juli 1849), Raymond (8 augustus 1850), Arthur (6 december 1851), Emilie (28 mei 1853), Honorine (27 januari 1855) & Charles (17 maart 1857).

Raymond KAMMERER had zijn zaak in de Kapellestraat 14 te Oostende. Van hem kennen we één enkel gesigneerd uurwerk : een staande klok, in erbarmelijke toestand bewaard in het Heemkundig Museum "De Plate" te Oostende. Ze is getekend op een cirkelvormig tinnen plaatje, boven de wijzerplaat : KAMMERER 1850 OSTENDE. De wijzerplaat zelf draagt de signatuur : Michael Olyen.

Speurend doorheen de Oostendse dagbladen uit de jaren 1850-1860 vonden we enkele gegevens over deze uurwerkmaker terug. Samengevoegd geven ze ons iets van inzicht in zijn werkzaamheden te Oostende.

In "La Flandre Maritime" van juli 1850 voerde hij als volgt publiciteit voor zijn zaak :

HORLOGER DE LA MARINE
MAGASIN D'HORLOGERIE
DE
KAMMERER-YSENGRIN
PENDULES; MONTRES ET CHRONOMETRES
BRONZE ET ARTICLES DE FANTAISIE
ATELIER DE FABRICATION DE TOUTES PIECES
D'HORLOGERIE DE PRECISION
REPASSAGE ET REPARATION
DEPOT D'ARMES DE LUXE

Blijkens een aankondiging in "La Feuille d'Ostende" van 26 december 1853 ging zijn zaak dat jaar over de kop :

Tribunal de commerce d'Ostende

FAILLITE

Par jugement du Tribunal de Commerce séant à Ostende, en date du 21 décembre 1853, la faillite de Raymond KAMMERER, marchand horloger à Ostende a été déclarée ouverte à compter du 15 octobre 1853. D'après le même jugement la déclaration des créances doit être faite dans les 20 jours à compter de celui du jugement déclaratif, au greffe du dit tribunal, la clôture du procès-verbal de vérification des créances est fixée au 18 janvier 1854 à 3 heures après midi en la salle

d'audience du même tribunal les débats sur les contestations à naître de cette vérification seront portés à l'audience publique du 25 janvier suivant.

Ont été nommés juge commissaire M. Joseph VAN CUYL ;
curateur, M. Charles JANSSENS, avocat à Ostende.

Pour extrait conforme,
le curateur,
Charles Janssens

In 1854 vinden we KAMMERER terug als patentnemer op een elektrisch uurwerk van eigen vinding. Het volgende jaar laat hij de inmiddels aangebrachte verbeteringen ook registreren :

"Un arrêté ministériel en date du 5 juillet,
"accorde au sieur R. Kammerer, à Ostende,
"un brevet de perfectionnement, à prendre date
"le 20 juin 1855, pour des modifications
"apportées à l'horloge électrique, brevetée en
"sa faveur le 17 août 1854 " (La Feuille d'Ostende, 8 juli 1855)

Nieuwe verbeteringen aan zijn uurwerk liet KAMMERER registreren in 1857 :

"Un arrêté ministériel du 19 février accorde
"au sieur R. Kammerer, horloger mécanicien, à
"Ostende, un brevet de perfectionnement, à
"prendre date le 6 février 1857, pour des additions
"à l'horloge électrique, brevetée en sa faveur le
"4 août 1854." (La Feuille d'Ostende, 26 februari 1857)

Via "La Feuille d'Ostende" van 5 februari 1857 vernemen we nog iets meer over de KAMMERER-klok :

"Nous avons sous les yeux un opuscule sur l'emploi
"et les avantages des horloges électriques inventées
"et perfectionnées par M. Kammerer, horloger de l'Etat
"et de la marine.

"Cette brochure contient une description très
"détaillée d'une horloge (Kammerer) électrique,
"suivie de dessins-modèles faits par l'inventeur.
"La différence entre les horloges-Kammerer et
"toutes les autres inventées jusqu'à ce jour, consiste dans la
"suppression du ressort pour retirer l'armature ; pour
"donner la régularité à la marche de son horloge,
"M. Kammerer emploie le même courant dans les deux
"électro-aimants qui font l'attraction et la
"répulsion alternativement.

"M. Kammerer vient de recevoir, en réponse à l'envoi
"de cet opuscule, une lettre des plus flatteuses
"de la part de l'Institut impérial de France (Académie des sciences).

N. HOSTYN.

Z E E W I J D I N G

=====

Matrozen, komt van allen kant,
Komt naar Oostende, komt op 't strand
De zee wordt heden ingewijd,
Dit stemt ons hert hoogverblijd
 De zonne lacht
 In heldre pracht,
De zee beweegt zich traag en zacht,
En wiegend langs de duinen voort,
Verheft zij grootsch heur breed accoord :
Geloofd zij God in den hoogen !

Met kaarslicht en met wierookwalm,
Met heilige beelden, stijf en kalm,
Met gilden, bonden, broederschap,
Gaat plechtig, op gemeten stap
 In zonnegloed
 De bonte stoet.
De zee wordt door het volk begroet,
En bij 't gebulder des kanons,
Bidt ieder stil een "Vaderons".
Geloofd zij God in den hoogen !

Daar klinkt der priesters stem weldra :
 "O Salutaris hostia !"
Matrozen knielt voor 't loofaltaar,
Aanbidden den Alzegenaar !
 De priester spat
 't Gewijde nat
Ter zee, die als een spiegel glad,
De hemel met zijn stralengroet
Weerkaatst als Godes zegegroet :
Geloofd zij God in den hoogen !

Van bark en schepen op de zee,
Van strand en haven 't juicht al meê,
Verslonden in het heilig feit
Verkonden Godes heerlijkheid !
 Die 't hert verwermt,
 De ziel beschermt ;
Ter zee zich met den mensch ontfermt !
En overal, als 't eenig Al,
Zijn macht vermeldt door 't golfgeschal :
Geloofd zij God in den hoogen !

Emmanuel HIEL

Overgenomen uit "Volledige Werken van dichter Emmanuel Hiel",
dl 1 : Lieder en (Brussel, Drukkerij A. Hessens, 1933), blz.264-265.

ERNEST DE TAEYE NAM REEDS 10 JAAR GELEDEN AFSCHIED.

Deze maand is het juist 10 jaar geleden dat Ernest DE TAEYE, 1ste Hoofdman van "De Plate", die samen met Ary SLEEKs de Oostendse Heemkring in 1956 stichtte, van zijn geliefde stad en Kring afscheid nam. Hij kwam op 26 mei 1974 op 83 jarige ouderdom te overlijden.

Een van zijn laatste woorden was "Redt De Plate !", die op dat moment een kleine crisis doormaakte. We menen dat "De Plate" gered is geworden zoals hij het droomde en dat waren we als Oostendenaar en heemliefhebber aan hem verschuldigd. Daarom deze kleine hulde aan die nobele Ernest DE TAEYE, van wie we maar niet kunnen voorstellen dat hij niet meer onder ons is.

O. VILAIN

L

PROGRAMMAWIJZIGING.

Wij kondigden voor dit mei-nummer een bijdrage aan van de heer André VANDEN AUWEELE over "50 jaar Kursaalherinneringen". Wegens verschillende omstandigheden, waar wij de schuld niet van dragen, kan dit evenwel niet eerder dan in het september-nummer gebeuren. Het mei-nummer moest immers te vlug verschijnen om de activiteiten van de lopende maand nog aan te kondigen.

O. V.

ENSORIANA.

In de maart-veiling 1984 van de gekende Brusselse galerij MOORTHAMERS werden brieven van J. ENSOR geveild : prijzen tussen 13.000 & 26.000 BF/stuk. Een ENSOR-manuscript van het artikel over Antoine WIERTZ haalde 55.000 BF. (Bron : De Standaard 13.03.84, p. 6, kol. 3).

In de april-veiling bij CAMPO haalde de ets "De kathedraal" (T.105) 90.000 BF.

N. H.

HET HEEMKUNDIG MUSEUM.

Het Heemkundig Museum is open iedere zaterdag van 10 tot 12 u. en van 15 tot 17 u. Met Pinksteren is het museum open op zaterdag 9 en maandag 11 juni. Vanaf 30 juni tot 1 september is het Heemkundig Museum iedere dag toegankelijk van 10 tot 12 u en van 15 tot 17 u. (De dinsdagen en zondagen niet).

G. V.

IN DIT NUMMER :

blz. 4 : Oorlogsdagboek

blz. 5 : N. Hostyn : Oostendse monumenten. XIX. Memoriaal Rinskopf

blz. 6 : N. Hostyn : Oostendse porceleinkaarten in bezit van "De Plate"

blz. 11: W. Maervoet : Biografieën Oostendse politici 1830-1914. XIII.

blz. 12: N. Hostyn : R. Kammerer, een 19e eeuwse uurwerkmaker te Oostende

blz. 14: Em. Hiel : Zeewijding.

TEKSTOVERNAME UIT "DE PLATE" STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE.